

Παράρτημα Νόμου της 18ης Μαρτίου 1826
περι συμπληρώσεως του Νόμου (υπ' αριθμ. 13) της 21ης Ὀκτωβρίου 1825¹
Ἰδρυσις Ἐμπορικοῦ Δικαστηρίου Σύρου

Παράρτημα εἰς τὸν περὶ συστάσεως δικαστηρίων Νόμον υπ' αριθ. ιγ'

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ χρέος τῆς Διοικήσεως εἶναι νὰ συντελῇ εἰς τὴν πρόοδον τοῦ ἐμπορίου·
Ἐπειδὴ ἐν τῶν συντελεστικωτέρων μέσων εἰς τὴν πρόοδον αὐτοῦ εἶναι ἡ δι-
καιοσύνη καὶ αὕτη φυλάττεται διὰ τῶν δικαστηρίων· καὶ
Ἐπειδὴ ἐμπορικώτερον μέρος τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ Σύρα·
Θεωρήσαν τὸν υπ' αριθ. ιγ' Νόμον·

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ παρὸν Ἐμπορικὸν Δικαστήριον εἰς τὴν νῆσον Σύραν.

γ'. Ἡ Διοίκησις χρεωστεῖ ν' ἀποζημιωῇ τοὺς ἀγοραστὰς μὲ τὸ ὁμοειδὲς ἀντάλλαγμα τῆς
δοθείσης τιμῆς.

δ'. Τὸ παρὸν ψήφισμα νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων καὶ νὰ δημοσιευθῇ
διὰ τοῦ τύπου.

Τῇ 16ῃ Ἀπριλίου 1826 ἐν Ἐπιδαύρῳ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Γ' Συνελεύσεως

Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀ. Παπαδόπουλος.

Βλ. Ἀ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος*, τόμ. Δ', σελ. 116-117.
Τὸ κείμενον τοῦ Ψηφίσματος τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως υπ' αριθμ. λβ'/14 Ἀπριλίου 1823,
βλ. *Αὐτόθι*, τόμ. Γ', σελ. 15-16. Πρβλ. ἐπίσης Ψήφισμα τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως υπ' αριθμ.
Γ'/13 Ἀπρ. 1826 περὶ ἐπικυρώσεως τοῦ Ψηφίσματος λβ', *Αὐτόθι*, τόμ. Δ', σελ. 112.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 50 (31 Μαρτ. 1826). Βλ. καὶ ἐν Ἰ.
Βισβίτζη, *Ἡ Πολιτικὴ Δικαιοσύνη*, σελ. 155-159 καὶ 190-193. Ἐπίσης βλ. Ν. Παντα-
ζοπούλου, *Ἀπὸ τῆς «Λογίας» Παραδόσεως εἰς τὸν Ἀστικὸν Κώδικα*, Ἐν Ἀθήναις 1947,
σελ. 138-147· καὶ Δ. Σερεμέτη, *Ἡ Δικαιοσύνη ἐπὶ Καποδίστρια*, σελ. 71-77, 166-168.

Ὀλίγον ἀργότερον ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα:

Ἀριθ. ιε' τοῦ Κώδικος τῶν Ψηφισμάτων

Ἡ ΕΘΝΙΚΗ Γ' ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Θεωρήσασα τὸ υπ' ἀρ. μγ' Ψήφισμα τῆς ἐν Ἀστρεὶ Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως·

Θεωρήσασα τὸν υπ' ἀρ. ιγ' Νόμον τῆς Β' Περιόδου·

Θεωρήσασα ὅτι εἶναι πολὺ δύσκολον εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις νὰ ἔμβῃ οὗτος ὁ νόμος
εἰς ἐνέργειαν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν· καὶ

Γνωρίζουσα ὅτι εἶναι ἐπάναγκες μ' ὅλον τοῦτο νὰ μὴ μένωσιν ἀτιμώρητοι ὅσοι ὑποπί-
πτουν εἰς ἐγκλήματα·

β'. Τὸ δικαστήριον τοῦτο νὰ συνίσταται ἀπὸ τρία μέλη, ἐξ ὧν ὁ εἷς θέλει εἶσθαι πρόεδρος, ὅστις θέλει διορίζεσθαι καὶ στέλλεσθαι παρὰ τῆς Διοικήσεως.

γ'. Νὰ ἔχῃ καὶ ἓνα γραμματέα διοριζόμενον ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, καὶ τοὺς ἀναγκαίους ὑπογραμματεῖς διοριζομένους ἀπὸ τοὺς κριτάς.

δ'. Τὰ λοιπὰ δύο μέλη ἐκλέγονται κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον:

Οἱ ἔμποροι τῆς Σύρας ἐκλέγουν μεταξύ των ὁκτὼ ἐνάρετα καὶ ἔμπειρα ὑποκείμενα, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἀναφέρονται εἰς τὴν Διοίκησιν διὰ νὰ ἐπικυρώνωνται· οὗτοι δὲ ἐκλεχθέντες καὶ ἐπικυρωθέντες γίνονται μέλη τοῦ δικαστηρίου, συνεργαζόμενοι μετὰ τοῦ προέδρου ἀμισθὶ ἀνὰ δύο κατὰ τριμηνίαν.

Ψηφίζει

α'. Διορίζεται προσωρινῶς ἐν Κεντρικὸν Ἐγκληματικὸν Δικαστήριον, συγκείμενον ἀπὸ πέντε μέλη ἐκλεγόμενα παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Συνελεύσεως καὶ διατρίβον ὅπου καὶ ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ.

β'. Κρίνει ὅλα τὰ ἐγκλήματα κατὰ τὸ Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν, τὸ ἐπικυρωθὲν διὰ τοῦ μγ' Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀστρεὶ Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς νόμους·

γ'. Αἱ ἀποφάσεις του εἶναι ἀνέκκλητοι.

δ'. Ἀπαιτεῖται ὥστε ὅλα τὰ μέλη νὰ εἶναι παρόντα.

ε'. Αἱ ἀποφάσεις του γίνονται διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων.

ς'. Τὴν ἔλλειψιν ἐνὸς ἢ πλειόνων μελῶν ἀναπληροῖ δι' ἐκλογῆς ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως.

ζ'. Ἐκλέγει μεταξύ τῶν μελῶν του πρόεδρον.

η'. Ἐχει γραμματέα, ὅστις προσυπογράφεται εἰς ὅλας τὰς ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου.

θ'. Ἐχει καὶ σφραγίδα, τῆς ὁποίας τὸ ἔμβλημα εἶναι ἡ Ἀθηναῖα μὲ περιγραφὴν Προσωρινὸν Ἐγκληματικὸν Δικαστήριον.

ι'. Τὸ παρὸν ψήφισμα νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Τῇ 16 Ἀπριλίου 1826 ἐν Ἐπιδαύρῳ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Γ' Συνελεύσεως

Πανοῦτζος Νοταρᾶς

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀ. Παπαδόπουλος.

Βλ. Ἀ. Μάμουκα, Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν, τόμ. Δ', σελ. 117-118. Τὸ κείμενον τοῦ Ψηφίσματος μγ' / 18 Ἀπριλίου 1823 τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως βλ. ἄνωτέρω σελ. 128-129.

Τὸ Ἐγκληματικὸν Δικαστήριον κατηργήθη διὰ τοῦ ἀκολουθοῦ ψηφίσματος τῆς ἐν Τροιζῆνι Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως:

Ἀριθ. ιζ'

Ἡ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΙΤΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Θεωροῦσα τὸ ὑπ' ἀριθ. ι' (=ιε') καὶ 16 Ἀπριλίου 1826 ἐν Ἐπιδαύρῳ ἐκδοθὲν Ψήφισμα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ε'. Τὸ δικαστήριον τοῦτο κρίνει καὶ ἀποφασίζει κατὰ τὸν ἀποδεχθέντα <Ἐμπορικὸν> Κώδικα τῆς Γαλλίας.

ς'. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου τούτου εἶναι ἀνέκκλητοι μέχρι τῶν πεντακοσίων γροσίων· ὅταν δὲ ὑπερβαίνουν ταύτην τὴν ποσότητα ἐκκαλοῦνται εἰς τὸ Ἐκκλητον Δικαστήριον τοῦ Αἰγαίου πελάγους.

ζ'. Εἰς ἀπουσίαν ἑνὸς μέλους τοῦ δικαστηρίου ἐκλέγεται ἓν ἐκ τῶν ἐπιλοίπων ἔξ καὶ ἀναπληροῖ τὸν τόπον αὐτοῦ.

η'. Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Δικαίου νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν παράρτημα τοῦ νόμου.

θ'. Τὸ παρὸν παράρτημα νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν Νόμον ὑπ' ἀριθ. ιγ'.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 18 Μαρτίου 1826

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ>
Βρεσθένης Θεοδώρητος

Ὁ Β' Γραμματεὺς <τοῦ Βουλευτικοῦ>
Βάϊος Γεωργίου

Ἐπικυροῦται

Ὁ Ἀντιπρόεδρος <τοῦ Ἐκτελεστικοῦ>
Γκίκας Μπότασης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Ἀ. Μαυροκορδάτος.

Θεωροῦσα ὅτι τῶν πολιτῶν τινὲς νομίζονται ἡδίκημένοι ἀπὸ τὸ Ἀνέκκλητον Ἐγκληματικὸν Δικαστήριον, τὸ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Συνελεύσεως συστηθὲν εἰς Ναύπλιον·

Ψηφίζει

α'. Τὸ αὐτὸ Ψήφισμα ὑπ' ἀριθ. ι' (=ιε') καὶ 16 Ἀπριλίου 1826 ἀκυροῦται καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν.

β'. Τὸ Ἐγκληματικὸν ἐν Ναυπλίῳ Δικαστήριον παύει.

γ'. Δίδεται εἰς τοὺς πολίτας ὅσοι νομίζονται ἡδίκημένοι δικαίωμα ἐφέσεως πρὸς τὸ δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων.

δ'. Τὸ παρὸν ψήφισμα νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Ἐξεδόθη τὴν 1 Μαΐου 1827 ἐν Τροιζῆνι

Ὁ Πρόεδρος
Γεώργιος Σισίνης

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Συνελεύσεως
Νικόλαος Σπηλιάδης.

Βλ. Ἀ. Μάμουκα, Ἐνθ' ἄνωτ., τόμ. Θ', σελ. 111-112. Περὶ τοῦ Ἐγκληματικοῦ Δικαστηρίου βλ. καὶ Δ. Σερεμέτη, Ἡ Δικαιοσύνη ἐπὶ Καποδίστρια, σελ. 40-41.

Κατὰ τὴν Δ' Περίοδον ὑπεβλήθη ὑπὸ τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Βουλὴν κατὰ πρότασιν τῶν Ἀντιπρέσβευων τὸ Προβούλευμα 469/ 15 Σεπτ. 1827 μετὰ συνημμένου νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ἐγκληματικοῦ Δικαστηρίου (βλ. ΓΑΚ, Ἀντικ. Ἐπιτρ. Φ. 2.)

Τὸ ἐν λόγῳ νομοσχέδιον, οὗτινος ἀντίγραφον φυλάσσεται ἐν ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχ. Βουλ. Φ. 22, εἶχεν ὡς ἐξῆς:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἐπειδὴ ἡ ζωὴ, ἡ τιμὴ καὶ τὰ κτήματα ἐκάστον ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας εὗρισκομένον εἶναι ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων· καὶ

Ἐπειδὴ ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως ἐγκληματικοῦ δικαστηρίου τὰ γινόμενα ἐγκλήματα τοῦ φόνου, πειρατείας, κλοπῆς καὶ λοιπὰ δὲν παιδεύονται, διὰ τοῦτο καὶ ἡ τιμὴ, ἡ ζωὴ τοῦ πολίτου καὶ λ(οιπὰ) δὲν εἶναι εἰς ἀσφάλειαν·

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ψηφίζει
καὶ ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπικυροῖ

α'. Νὰ συσταθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐνταῦθα ἐν Ἑγκληματικὸν Δικαστήριον.

β'. Τὸ δικαστήριον τοῦτο νὰ συνίσταται ἀπὸ πέντε μέλη ἐκλεγόμενα καὶ διοριζόμενα ἀπὸ τὰ δύο σώματα, ἐξ ὧν ὁ εἷς κατὰ μῆνα θέλει ἐκπληροῖ τὸν τόπον τοῦ προέδρου.

γ'. Τὸ δικαστήριον τοῦτο νὰ κρίνῃ καὶ ἀποφασίζῃ τοὺς φόνους, τὰς πειρατείας, τὰς κλοπὰς καὶ λοιπὰ, ἔχον βάσιν τὸν Κώδικα τοῦ προεκδοθέντος Ἑγκληματικοῦ Ἀπανθίσματος καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ τοὺς βυζαντινοὺς νόμους τῶν πάλαι ἀειμνήστων αὐτοκρατόρων.

δ'. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου τοῦτου μέχρι τῆς συστάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου θέλει εἶναι ἀνέκκλητοι, συσταθησομένου δὲ ἀνακαλοῦνται.

ε'. Ἡ ἐπὶ τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Παιδείας Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Αἰγίνῃ τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1827

Ὁ Πρόεδρος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς.

Βλ. Πρακτ. Βουλῆς, 15 Σεπτ. 1827, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 71 (26 Ὀκτ. 1827). Τὸ ἀνωτέρω σχέδιον διεβιβάσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς συγκροτηθεῖσαν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν ἐκ βουλευτῶν πρὸς σύνταξιν γενικοῦ σχεδίου ὁργανώσεως δικαστηρίων, εἰς ἐκτέλεσιν τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος τοῦ 1827. Βλ. ὡς πρὸς τὴν συγκρότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς βλ. ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 54 (27 Αὐγ. 1827), σελ. 2 (213), φ. 68 (15 Ὀκτ. 1827), σελ. 2 (270) Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιτροπὴν εἶχον διαβιβασθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ προβουλευμάτα τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ συστάσεως Ἐμπορικοῦ Δικαστηρίου εἰς Ναύπλιον, Θαλασσίου Δικαστηρίου, καὶ γενικώτερον πλήρους συστήματος τακτικῶν δικαστηρίων.

Παρ' ὅτι ἡ νομοπαρασκευαστικὴ ἐπιτροπὴ ἐπεξεργάσθη καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν πλήρεις σχέδιον νόμου περὶ δικαστηρίων, οὔτινος μάλιστα δέκα ὀκτὼ ἄρθρα συνεζητήθησαν καὶ ἐνεκρίθησαν κατ' ἀρχὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, δὲν ἐξεδόθη ὁ σχετικὸς νόμος μέχρις ἀφίξεως τοῦ Καποδιστρίου. Βλ. καὶ Πρακτ. Βουλῆς, 2 Νοεμβρ. 1827, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 77 (2 Νοεμβρ. 1827).

Τὰ ψηφισθέντα ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἄρθρα τοῦ πρώτου μέρους τοῦ νέου, τρίτου κατὰ σειράν, Ὁργανισμοῦ περὶ Δικαστηρίων εἶχον ὡς ἑξῆς:

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

1. Τρία εἶδη δικαστηρίων εἶναι δεκτὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸν § 136 τοῦ Πολιτεύματος αὐτῆς.

α'. Τὸ τῶν εἰρηνοδικῶν.

β'. Τὸ ἐπαρχιακόν.

γ'. Τὸ τῶν ἀνεκκλήτων.

Ἐκτὸς τούτων, διορίζεται καὶ ἐν ἀνώτατον ἢ ἀκυρωτικὸν δικαστήριον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Διατάξεις γενικαὶ τῶν δικαστηρίων

2. Οἱ κριταὶ χρεωστοῦν νὰ δέχωνται τὰ δικαιολογήματα τῶν διαφορομένων, τόσον ἐγγράφως ὅσον καὶ προφορικῶς, μὲ ἰλαρότητα πάντοτε καὶ ὑπομονήν.

3. Κρίνουσι πᾶσαν ὑπόθεσιν παρουσιαζομένην εἰς αὐτοὺς κατὰ τὸν § 133 τοῦ Πολιτεύματος.

4. Δὲν ἢμποροῦν νὰ χρησιμεύσουν οἱ αὐτοὶ καὶ ὡς κριταὶ καὶ ὡς μάρτυρες εἰς τὴν παρ' αὐτῶν κρινομένην ὑπόθεσιν, ἂν καὶ αὐτόπται ἤθελον εἶσθαι τοῦ διαφιλονεικουμένου πράγματος.

5. Χρεωστοῦν νὰ ἐξετάζουν τὰ ζητήματα τοῦ ἐνάγοντος, τὰς ἀπολογίας τοῦ ἐναγομένου, τὰ ἀποδεικτικά, ὅσα παρορσιάζονται, τὰς μαρτυρίας, ὅσαι εἶναι νομίμως δεκταί, καὶ εἰς αὐτὰ θεμελιούμενοι ν' ἀποφασίζουν.

6. Ὁ ἐνάγων πρέπει νὰ πρωτοπαρουσιάσῃ τὴν ὑπόθεσίν του εἰς ἐκείνης τῆς ἐπαρχίας τὸ δικαστήριον, εἰς τῆς ὁποίας τὴν περιφέρειαν ἤθελεν ἔχει τὴν σταθερὰν κατοικίαν του ὁ ἐναγόμενος, εἴτε Ἕλλην εἶναι οὗτος εἴτε μὴ. Ἐὰν δὲ οἱ ἐναγόμενοι, δύο τινὲς ἢ καὶ πλείονες πάρεσι καὶ εἰς διαφόρους ἐπαρχίας τὴν σταθερὰν τῶν κατοικίαν ἔχοντες ἕκαστος, τότε ὁ ἐνάγων παρουσιάζει τὴν ὑπόθεσίν του κατ' ἰδίαν του ἐκλογὴν εἰς τὸ δικαστήριον μιᾶς τῶν ἐπαρχιῶν, ἐφ' ὅσας ἔχουσιν ἕκαστος τὴν σταθερὰν τῶν κατοικίαν οἱ ἐναγόμενοι.

7. Ὄταν παρουσιασθῇ ἐνάγων εἰς ὁποιονδήποτε τῶν δικαστηρίων (εἴτε διὰ λόγον πρὸς τοὺς εἰρηνοδίκας, εἴτε ἐγγράφως πρὸς τὰ λοιπὰ δικαστήρια), τὸ δικαστήριον ἔχει χρέος νὰ διορίσῃ τὸν γραμματέα νὰ στείλῃ προσκλητικὸν εἰς τὸν ἐναγόμενον, ἐξηγῶν ἐν αὐτῷ ρητῶς τὸ ζήτημα τοῦ ἐνάγοντος εἰς ἐν ἢ περισσότερα κεφάλαια κατὰ τὴν φύσιν τῆς ὑποθέσεως καὶ προσδιορίζων τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὀφείλει νὰ παρουσιασθῇ.

8. Τὰ ζητήματα τόσον τοῦ ἐνάγοντος καθὼς καὶ τοῦ ἐναγομένου, γίνονται ἐγγράφως ἢ προφορικῶς, κατὰ τὸν ἄνω 7 παράγραφον. Τὰ δικαστήρια, ἀφοῦ τὰ ἐξετάσουν, ἀφοῦ τὰ θεωρήσουν καὶ σκεφθοῦν περὶ αὐτῶν, προσδιορίζουν τὴν δικάσιμον ἡμέραν, καθ' ἣν ὀφείλουν νὰ παρουσιασθοῦν ἀμφοτέρω τὰ διαφερόμενα μέρη αὐτοπροσώπως, ἢ δι' ἐπιτρόπων αὐτῶν, ἢ συνηγόρων, καὶ ν' ἀπολογηθοῦν ἢ διὰ στόματος ἢ καὶ ἐγγράφως· ἀφοῦ δὲ οἱ κριταὶ ἀκούσουν καὶ τὰς διὰ στόματος διαφιλονεικῆσεις τῶν διαφορομένων, ἀποφασίζουν.

9. Ἐκτὸς τῶν ἰδίων ἀναφορῶν, ὅσα ἄλλα ἐγγραφα παρουσιάζονται εἰς τὰ δικαστήρια δι' ἀπόδειξιν τοῦ δικαίου, οἷον ὁμολογίαι, συναλλαγματικά, ἐπιστολαὶ καὶ ἄλλα παρόμοια, πρέπει νὰ εἶναι ἀντίγραφα τῶν πρωτοτύπων καὶ νὰ συντροφεύωνται μὲ κατάλογον· ὁ δὲ ἀναφερόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὰ πρωτότυπα, ἂν θέλῃ διὰ νὰ τὰ παραβάλλῃ. Ὅλα δὲ ταῦτα πρέπει νὰ παρουσιάζωνται πρὶν τῆς διαφιλονεικῆσεως.

10. Αἱ διαφιλονεικῆσεις ἐκάστης ὑποθέσεως γίνονται εἴτε προφορικῶς εἴτε ἐγγράφως καὶ ἀπὸ τὰ δύο διαφερόμενα μέρη ἢ δι' ἐπιτρόπων αὐτῶν ἢ διὰ συνηγόρων.

11. Πᾶσα ἀπόφασις δικαστηρίων πρέπει νὰ ἐκτελῇται μετὰ παρέλευσιν πέντε ἡμερῶν μετὰ τὴν κοινοποίησιν, ἐκτὸς τῶν ἐγκληματικῶν.

12. Ὄταν παρουσιασθῇ ὑπόθεσις εἴτε ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε ἐναντίον τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων, κτημάτων, ἀποβλέπουσα κτλ., τὰ δικαστήρια χρεωστοῦν νὰ εἰδοποιήσουν τὴν ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς, διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἀνήκοντα μέτρα πρὸς ὑπεράσπισιν.

13. Τὰ δικαιώματα τοῦ ἔθνους θέλουν ἐξετάζεσθαι ἀπὸ τοὺς κριτάς, καθ' ὃν τρόπον ἐξετάζον-

